רוצה בחירות מתי? · מי רוצה בחירות מתי? · מי רוצה בחירות מתי?

מנחם בגין

ראש־הממשלה היה רוצה, כמובן, לסיים את הכהונה, ולא רק כדי ש„יירשם בהיסטוריה" שממשלתו כיהנה עד תום הקדנציה שלה. בגין יודע שמצבו של הליכוד הוא בכי רע, ושהשאלה אם הליכוד ינצח ב־בחירות הבאות או יפסיד בהן אינה מתעוררת כלל. השאלה המעשית היא רק מה תהיה מידת המכה שיספוג הליכוד.

במצב כזה עלול בגין לעשות כמה צעדים נואשים, אך כדי להג־שים אותם הוא זקוק לזמן. הוא יכול להתנהג כאילו „אחרי ה־מבול" בכל הנוגע לכלכלה, להד־פיס כסף, לסבסד מוצרי צריכה — צעדים שיהרסו את הכלכלה ושיבי־או אותם לידי תהום שתיפער לרג־לי השילטון הבא. בינתיים אפשר יהיה להיטיב, כביכול, עם העם. יריביו של בגין טוענים שהוא מסו־גל גם לצעד ביטחוני־מדיני נואש, שיציל, לדעתו, את הליכוד ממפלה מוחצת, כגון מילחמה נגד סוריה או כיבוש דרום־לבנון.

מקוריבו של בגין טענו השבוע שהוא עייף ומרגיש עצמו כנבגד, ולכן אין הוא מתכוון להילחם, ואף יסכים להקדמת הבחירות. אך גם במיקרה כזה ינסה בגין להק־דים את הבחירות, לתאריך המאוחר ביותר, הקרוב ביותר למועד המקו־רי שלהן. אם בסופו של דבר יח־ליט בגין, מתוך חוסר ברירה או מתוך מצב־רוח של לאות, להק־דים את הבחירות, יהיה זה לתא־ריך הסמוך לחודש יולי, ולא ל־חודש מארס, כפי שדורש המערך.

שימעון פרס

פרס מעוניין בהקדמת הבחירות לתאריך המוקדם ביותר, ולא רק מפני שהוא ראש־האופוזיציה ובעל סיכויים טובים להיות ראש־הממ־שלה הבאה. פרס נמצא עתה בשיא הפופולריות שלו בציבור, ולכל מומחי הבחירות הסובבים אותו ברור לגמרי שככל שירחק הזמן, כן יהיה ניצחונו של פרס קטן יותר.

בחירות בעוד חודשיים עדיפות לפרס על בחירות בחודש יוני גם מהבחינה הפנים־מיפלגתית. בעק־בות ועידת מיפלגת־העבודה התי־חלו להתגבש במיפלגה זו גושים וקבוצות־לחץ, המנסים להבטיח ל־עצמם ולאנשיהם „מקומות טובים באמצע", גם ברשימת המערך ל־כנסת הבאה, גם בממשלה הבאה וגם בתפקידים מינהליים ופולי־טיים אחרים. ככל שהבחירות תי־דרכנה מוקדם יותר, כן יהיו קבו־צות־לחץ אלה מאורגנות פחות, ולפרס יהיה קל יותר להרכיב את הרשימה לכנסת ולממשלה.

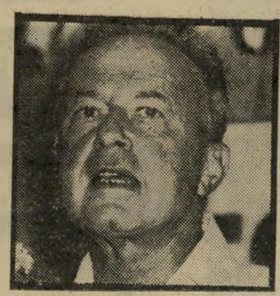

יצחק רבין

כחבר מיפלגת־העבודה ומוסדו־תיה העליונים היה צריך ח"כ יצחק רבין להיות מעוניין בהק־דמת הבחירות לתאריך מוקדם ככל האפשר. אולם אנשיו של רבין עסוקים עתה בנסיונות הישרדות, וככל שיעבור זמן רב יותר עד הבחירות, גדולים סיכויי רבין ואנ־שיו לזכות בנתחים גדולים יותר מעוגת המישרות ומוקדי־הכוח ב־תוך המיפלגה.

ויקטור שם־טוב

השותפה של מיפלגת־העבודה ב־מערך, מפ"ם, מצהירה, כמובן, שהיא מעוניינת בבחירות מוקד־מות. לאמיתו של דבר יש במפ"ם אישים שאינם ששים להקדמת ה־בחירות, ובוודאי שאינם רוצים בבחירות בעוד חודשיים.

בין מיפלגת־העבודה למפ"ם יהיה מאבק, בעיקר אחרי הניצחון בבחירות, על חלוקת השלל ליד שולחן הממשלה. פרס הוא כיום חזק, ורמז כבר שלדעתו „למפ"ם דרישות גדולות מדי." ככל שיעבור הזמן, לדעת אנשי מפ"ם, יוחלש פרס על־ידי המאבקים הפנימיים במיפלגת־העבודה, ועל כן יעלה מישקלה של מפ"ם בתוך המערך, כך שהשותפה הזוטרה תוכל לה־ציג דרישות גבוהות יותר.

יעקובי מסמל היום את המימסד הוותיק־יחסית בתוך מיפלגת־הע־

גד יעקובי

בודה. מקומו של יעקובי ליד שול־חן הממשלה הבאה אינו מובטח כלל, בגלל כוכבי־שביט חדשים, מסוגו של איש בנק הפועלים יעקב לוינסון. יעקובי ויתר העסקנים ה־נמצאים במצבו, זקוקים לפרק זמן ארוך יותר מאשר חודשיים, כדי שיוכלו להפעיל את המנגנון ואת קבוצות־הלחץ הפרטיות שלהם על פרס, להגברת סיכוייהם למקומות טובים יותר. מובן שיעקובי, כמו כל אישי מיפלגת־העבודה, מצהיר שבכל הנוגע לקיום הבחירות, טר־בה שעה אחת קודם.

יוסף בורג

בורג הוא חיה פוליטית משופ־שפת ביותר. לדעת בורג אין שום חרב־בוחרים מונפת על המפד"ל. על מצביעי מיפלגה זו אין משפי־עות, לדעת בורג, פרשות מסוג פרשת אבו־חצירא או אפרסק, וגם לא העובדה שהמפד"ל היתה שו־תפה נאמנה לממשלה כושלת. לדעת בורג תקבל המפד"ל את אותו מיס־פר המנדטים שקיבלה בכנסת ה־תשיעית, „ואולי אף יותר." בורג חש בהלכי־הרוח הפוליטיים, ולכן הוא מעוניין בהקדמת הבחירות. בורג קורץ בכך לא לבוחרים שלו אלא למערך — השותף הבא שלו ושל מיפלגתו, ולכן הוא מוכן, אם כי אינו נלהב, להקדים את ה־בחירות.

זבולון המר

המר אינו מעוניין בהקדמת ה־בחירות, למרות שהוא יודע שככל הנראה תהיה המפד"ל גם בממשלה הבאה. המר אוהב את תיק־החינוך ויודע שקיימת אפשרות סבירה ביותר שהמערך לא יסכים לתת הפעם תיק זה למפד"ל, אם כי ברור שהמר יהיה שר גם אצל שימעון פרס. המר מעוניין בדחיית הבחירות, עד כמה שאפשר, כדי להספיק להיות שר־חינוך תקופה ארוכה יותר. היה זה המר שכיוון השבוע את ישיבתה של סיעת ה־מפד"ל בכנסת שלא להחליט, וזאת בניגוד להצעתו של בורג להסכים להקדמת הבחירות ליוני.

אהרון אבו־חצירא

עם הסרת חסינותו על־ידי ה־כנסת, יש לשר־הדתות בעיה. אין הוא מעוניין שמערכת הבחירות תתנהל בעת שמתקיים מישפט השוחד שלו. אבו־חצירא היה רו־צה שהבחירות תוקדמנה, על פי הצעת המערך, לחודש אפריל או מאי, כדי שמישפטו יתנהל רק אחרי הבחירות, ובחירתו לא תיפגע. על פי הערכת פרקליטיו של אבו־חצירא, אם תתקיימנה הבחירות בחודש יוני, קיימת סכנה שמישפ־טו ייערך בדיוק בשיא מסע־הבחירות. אבו־חצירא מבין שיהיה לו קשה להשפיע על הקדמת ה־בחירות לאפריל או למאי, לכן הוא מעוניין בקיום הבחירות רק בנובמבר, אחרי שיסתיים, ככל הנראה, מישפטו. היה זה אבו־חצירא שהצליח להעביר הצעת־החלטה בישיבתה של סיעת ה־מפד"ל, לדחות את ההחלטה על קיום הבחירות ביוני.

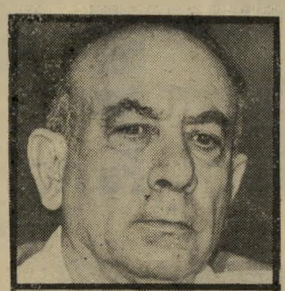

יגאל הורביץ

שר־האוצר לשעבר מעוניין ב־קיום בחירות מוקדמות. אחד מדגלי רפ"י במערכת־הבחירות יהיה: „אנחנו הקדמנו את הבחירות." ל־הורביץ יש מידה של פופולריות בקרב הציבור, שגברה עם התפט־רותו, אך שתלך ותפחת ככל שהוא יהיה מרוחק מהזרקורים. בחירות מוקדמות אינן מפריעות להורביץ. מיפלגתו, רפ"י, נערכה להן, כימעט במחתרת, עוד כשהיתה בליכוד. רפ"י היא עתה המיפלגה הראשונה שיש לה מטה בחירות מאורגן והסכם חתום עם מישרד־פירסום.

יש להניח שווייצמן אינו מעוניין בהקדמת הבחירות, ובוודאי שלא

עזר וייצמן

לתאריך המוצע על־ידי המערך, אם כי יצביע עבור הקדמת הבחי־רות. וייצמן נמצא כיום במצב שבו החלטתו שלא לרוץ בבחירות ל־כנסת העשירית היא כימעט איתנה, אך הוא מכיר את עצמו ויודע ש־החלטה זו יכולה להשתנות. ככל שיארך הזמן עד לבחירות, קיימת האפשרות שהפופולריות של שימעון פרס תרד, זו של מנחם בגין לא תעלה, ווייצמן ימצא שהקרקע נוחה להכרזה על הקמת רשימה חדשה. וייצמן גם יודע שאם ייאלץ משה דיין להחליט עכשיו על הצ־טרפות למיסגרת פוליטית, קיימת האפשרות שהוא יצטרף להורביץ ואז, אם יחליט וייצמן בשלב מאוחר יותר שהוא רוצה ברשימה משו־תפת עם משה דיין, שוב לא יהיה הדבר אפשרי.

וייצמן, שבהחלטתו תלויות כל כך הרבה מיפלגות זעירות וגורלם של כל כך הרבה אישים פוליטים, מפתיע. השבוע הוא הופיע בכנסת במצב־רוח מעולה ודאג להצהיר בקול רם, כדי שכולם ישמעו, ש־הוא לא מתכוון לרוץ. דווקא הצ־הרות ראשוניות אלה של וייצמן עוררו בקרב אלה הטוענים שהם מכירים אותו היטב, את החשש ל„אמבוש" וייצמני טיפוסי.

משה דיין

קשה לדעת מה באמת חושב דיין. דיין הביע שביעות־רצון מהת־פטרותו של יגאל הורביץ מהמם־שלה, ואמר השבוע שיש להקדים את הבחירות. דיינולוגים טוענים שדיין החליט כבר להצטרף לרפ"י. אם זוהי באמת החלטתו של דיין, הרי שהפעם לא שיקר והוא אכן רוצה בהקדמת הבחירות.

יגאל ידין

ההודעות של יגאל ידין, שלפיהן מוסדות מיפלגתו יחליטו אם להת־מודד בבחירות הבאות או לא, מעוררות גיחוך. מהבחינה הפוליטית ידין הוא פגר, שאפילו נס משמיים לא יוכל להקימו לתחייה. ידין טען השבוע כי הוא תומך בהקדמת הבחירות, משום שאפילו הוא הבין שהצהרה כזו תתקבל היטב על־ידי הציבור, אך למעשה כל יום נוסף שהממשלה או הכנסת ממש־כות בכהונתם, הוא מתנה לידין חסר־העתיד. כשנלחץ ידין לקיר ונשאל מה יקרה אם תחליט ה־ממשלה שלא להקדים את הבחירות — האם יפרוש יחד עם השר כץ מהקואליציה? — סירב כמובן להת־חייב.

שמואל תמיר

תמיר אינו מעוניין בהקדמת ה־בחירות. הוא לא יודע עדיין על איזו עגלה לקפוץ ברגע האחרון. תמיר חייב לערוך את הקפיצה שלו, ממש ברגע האחרון, כדי שיהיה קשה לגלגל אותו מאותה עגלה. בניגוד לידין, יצליח תמיר ככל הנראה לכפות את עצמו על גוש פוליטי ישן או חדש, וכך להיכנס לכנסת הבאה.